

CIJENE

Izvori i metode prikupljanja podataka

Potrošačke cijene proizvoda i usluga prikupljaju snimatelji cijena u izabranim gradovima (Podgorica, Nikšić, Bijelo Polje, Budva, Bar), koji predstavljaju veće tržišne centre.

Cijene roba i usluga snimaju se jednom mjesečno na određenom broju izabranih tržišnih mjesta, po pravilu, sa najvećim prometom u gradu.

Prosječne cijene za grad izračunavaju se za svaki artikal posebno, prostom geometrijskom sredinom iz više snimljenih cijena izabranih tržišnih mjesta u gradu.

Prosječne mjesečne cijene za Crnu Goru izračunate su na osnovu prosječnih cijena gradova, koje su ponderisane godišnjom strukturom potrošnje domaćinstava.

Opšti i grupni indeksi cijena izračunavaju se ponderisanjem individualnih indeksa sa strukturom potrošnje domaćinstava dobijenom na osnovu podataka iz Ankete o potrošnji domaćinstava.

Obuhvat

Lista proizvoda obuhvata 576 najznačajnijih proizvoda i usluga lične potrošnje. Osnovni kriterijum izbora je učešće grupe proizvoda u ličnoj potrošnji, tako da su izabrani reprezentni proizvodi za sve klase COICOP klasifikacije čije učešće u potrošnji prelazi 0,1%. Ponderacioni sistem indeksa potrošačkih cijena povremeno se mijenja, a između promjena vrši se djelimična korekcija kao rezultat nastalih promjena u kretanju cijena. Indeksne serije svake godine preračunavaju se na novu bazu.

Definicije

Potrošačke cijene predstavljaju cijene po kojima trgovina na malo, individualni proizvođači i vršiocci usluga prodaju proizvode i usluge krajnjim potrošačima, odnosno cijene po kojima krajnji potrošači plaćaju proizvode široke potrošnje i usluge. Prate se cijene po kojima se prodaju najveće količine izabranih proizvoda tzv. „najčešće“ cijene. Indeksi potrošačkih cijena računaju se na osnovu indeksnih (reprezentativnih) lista artikala i usluga i odgovarajućih ponderacija, za cijene uporedive sa baznim cijenama po formuli:

$$I = \frac{\sum \frac{P_n}{P_o} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

i za cijene koje nijesu direktno uporedive s baznim cijenama po formuli :

$$I = \frac{\sum i_{n-1} \cdot \frac{P_n}{P_{n-1}} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

gdje je:

I_{n-1} = bazni indeks (za svaki pojedini artikal) u prethodnom mjesecu,

P_n = prosječna cijena u tekućem mjesecu,

P_{n-1} = prosječna cijena u prethodnom mjesecu.

P_o = prosječna cijena u baznom periodu,

W_o = struktura potrošnje domaćinstva.

PRICES

Sources and methods of data collection

Consumer prices of products and services are observed and recorded by price collectors in the cities representing bigger market centres (Podgorica, Nikšić, Bijelo Polje, Budva, Bar).

Prices of goods and services are collected monthly from selected outlets that have the highest turnover in the municipality.

The *average price at municipal level* is calculated for each product, as a simple geometric mean of several prices recorded at different (selected) places within municipality.

The *average monthly prices for Montenegro* are calculated from average prices in municipalities, weighted by the annual structure of household expenditure.

General and group price indices are calculated by weighting individual indices with household expenditure structure based on Household budget survey data.

Coverage

The list of products contains 576 representative products and services of individual consumption. The main criterion of choice is share of group's products in personal consumption, so that the selected represented products for all classes of COICOP classification whose participation in the consumption exceeds 0.1%. Weighting system of Consumer price index is periodically changed and partial correction is done between changes as the result of price changes. The base of index series is recalculated every year.

Definitions

Consumer prices refer to prices at which retail trade, private agricultural producers and service suppliers sell their own products and services to final consumers. Those are, in other words, goods and services prices paid by final consumers. Observed are the prices at which the highest quantities of chosen products are sold, i.e., the "most common" prices. Consumer Price indices are calculated on the basis of index (representative) lists of products and services and corresponding weights, for the prices comparable to the base prices, using the following formula:

$$I = \frac{\sum \frac{P_n}{P_o} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

and for prices not directly comparable with the base prices, by the following formula:

$$I = \frac{\sum i_{n-1} \cdot \frac{P_n}{P_{n-1}} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

where:

I_{n-1} = basic index (for each, particular article) in the preceding month,

P_n = average price in the current month,

P_{n-1} = average price in the preceding month,

P_o = average price in the basic period,

W_o = household expenditure structure.

11 – 1. INDEKSI POTROŠAČKIH CIJENA

CONSUMER PRICE INDICES

2020 = 100

	2018	2019	2020	2021	
UKUPAN INDEKS POTROŠAČKIH CIJENA	99,9	100,3	100,0	102,4	TOTAL CONSUMER PRICE INDEX
Hrana i bezalkoholna pića	95,4	98,4	100,0	103,5	<i>Food and non-alcoholic beverages</i>
Alkoholna pića i duvan	102,0	97,4	100,0	103,3	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>
Odjeća i obuća	105,4	99,9	100,0	99,1	<i>Clothing and footwear</i>
Stanovanje, voda, struja, gas i dr. goriva	99,8	100,8	100,0	100,4	<i>Housing, water, electricity, gas and other fuels</i>
Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	100,5	100,8	100,0	101,8	<i>Furnishing, household equipment and routine household maintenance</i>
Zdravlje	99,0	98,8	100,0	101,3	<i>Health</i>
Prevoz	107,3	106,4	100,0	106,6	<i>Transport</i>
Komunikacije	101,5	100,5	100,0	99,7	<i>Communication</i>
Rekreacija i kultura	101,4	100,3	100,0	100,2	<i>Recreation and culture</i>
Obrazovanje	99,9	99,9	100,0	99,9	<i>Education</i>
Hoteli i restorani	102,4	102,4	100,0	103,8	<i>Restaurants and hotels</i>
Ostala dobra i usluge	99,2	100,3	100,0	101,2	<i>Miscellaneous goods and services</i>

11 – 2. INDEKSI POTROŠAČKIH CIJENA
PO GRUPAMA PROIZVODACONSUMER PRICE INDICES
BY GROUP OF PRODUCTS

2020 = 100

	2018	2019	2020	2021	
Hljeb i žitarice	95,5	98,6	100,0	102,0	Bread and cereals
Meso	95,6	97,6	100,0	101,0	Meat
Riba	98,9	99,9	100,0	100,4	Fish
Mlijeko, sir i jaja	98,3	99,2	100,0	102,2	Milk, cheese and eggs
Ulja i masti	95,2	96,1	100,0	130,2	Oils and fats
Voće	89,7	91,3	100,0	103,1	Fruit
Povrće	89,1	103,2	100,0	105,2	Vegetables
Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	97,7	98,2	100,0	105,1	Sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
Ostali prehrambeni proizvodi	96,7	97,6	100,0	100,8	Food products n.e.c.
Bezalkoholna pića	97,8	99,9	100,0	101,6	Non-alcoholic beverages
Alkoholna pića	97,0	98,4	100,0	102,3	Alcoholic beverages
Duvan	104,0	97,0	100,0	103,6	Tobacco
Materijal za odjeću	101,6	99,8	100,0	104,1	Clothing materials
Odjeća	108,4	99,7	100,0	98,6	Garments
Ostali odjevni artikli i dodaci odjeći	98,0	97,8	100,0	100,1	Other articles of clothing and clothing accessories
Čišćenje, popravka i iznajmljivanje odjeće	99,2	99,1	100,0	100,5	Cleaning, repair and hire of cloth.
Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	102,1	100,1	100,0	99,6	Shoes and other footwear including repair and hire of footwear
Stvarne rente	99,1	100,3	100,0	99,5	Actual rentals
Održavanje i popravka stanova	99,8	102,1	100,0	99,1	Maint. and repair of the dwelling
Snabdijevanje vodom i druge usluge vezane za stan	100,4	100,4	100,0	104,4	Water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
Električna energija, gas i ostala goriva	99,8	100,8	100,0	100,0	Electricity, gas, and other fuels
Namještaj, pokućstvo, tepisi i ostale podne prostirke	101,2	100,6	100,0	101,2	Furniture and furnishings, carpets and other floor coverings
Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	101,6	97,5	100,0	103,5	Household textiles
Aparati za domaćinstvo	100,7	100,6	100,0	99,8	Household appliances
Staklarija, pribor za jelo i kućne potrepštine	104,9	101,2	100,0	101,0	Glassware, tableware and household utensils
Alati i razne potrepštine za kuću i vrt	102,0	100,9	100,0	100,2	Tools and equipment for house and garden
Proizvodi i usluge za rutinsko održavanje stana	99,1	101,5	100,0	103,1	Goods and services for routine household maintenance
Zdravlje	99,0	98,8	100,0	101,3	Health
Kupovina vozila	102,2	100,0	100,0	96,7	Purchase of vehicles
Troškovi korišćenja i održavanja vozila	111,3	110,4	100,0	109,3	Operation of personal transport equipment
Usluge prevoza	97,9	97,6	100,0	101,8	Transport services
Komunikacije	101,5	100,5	100,0	99,7	Communication
Rekreacija i kultura	101,4	100,3	100,0	100,2	Recreation and culture
Obrazovanje	99,9	99,9	100,0	99,9	Education
Hoteli i restorani	102,4	102,4	100,0	103,8	Restaurants and hotels
Ostali proizvodi i usluge	99,2	100,3	100,0	101,2	Miscellaneous goods and services

11 – 3. INDEKSI CIJENA PROIZVOĐAČA
INDUSTRIJSKIH PROIZVODAPRODUCER PRICE INDICES
OF INDUSTRIAL PRODUCTS

2020=100

	2018	2019	2020	2021	
UKUPNO	97,7	100,1	100,0	101,3	TOTAL
Vađenje ruda i kamena	96,4	101,4	100,0	100,9	<i>Mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	99,2	100,6	100,0	102,2	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje el. energijom, gasom i parom	96,3	98,5	100,0	100,0	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Vađenje ruda i kamena	96,4	101,4	100,0	100,9	<i>Mining and quarrying</i>
Vađenje uglja	96,3	101,7	100,0	101,0	<i>Mining of coal</i>
Vađenje ruda metala	99,4	99,9	100,0	97,9	<i>Mining of metal ores</i>
Ostalo rudarstvo	96,5	99,3	100,0	100,8	<i>Other mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	99,2	100,6	100,0	102,2	<i>Manufacturing</i>
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	96,6	98,8	100,0	101,3	<i>Manufacture of food products</i>
Proizvodnja pića	99,5	99,9	100,0	103,4	<i>Manufacture of beverages</i>
Proizvodnja duvanskih proizvoda	107,9	107,9	100,0	104,9	<i>Manufacture of tobacco products</i>
Proizvodnja odjevnih predmeta	101,0	101,0	100,0	103,6	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Proizvodnja kože i predmeta od kože	99,2	99,3	100,0	100,0	<i>Manufacture of leather and leather products</i>
Proizvodi od drveta, plute i slično	99,2	100,3	100,0	103,4	<i>Manufacture of wood products, cork and similar</i>
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	99,1	99,1	100,0	105,6	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	99,5	99,6	100,0	100,3	<i>Printing and reproduction of audio and video</i>
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	89,3	92,6	100,0	103,8	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizv. i preparata	110,6	101,9	100,0	100,0	<i>Manufacture of basic pharmaceutical products and preparations</i>
Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	100,0	100,1	100,0	103,9	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	105,1	107,0	100,0	103,3	<i>Manufacture of other non-metal minerals</i>
Proizvodnja osnovnih metala	99,6	100,1	100,0	100,0	<i>Manufacture of basic metals</i>
Proizv. metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja	99,1	100,2	100,0	103,1	<i>Manufacture of metal products except machinery</i>
Proizv. mašina i opreme na drugom mjestu navedenuta	99,7	99,8	100,0	100,0	<i>Manufacture of other machinery and equipment</i>
Proizvodnja namještaja	98,9	100,6	100,0	100,7	<i>Manufacture of furniture</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	96,3	98,5	100,0	100,0	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	96,3	98,5	100,0	100,0	<i>Electricity, gas and water supply</i>